

Adesiara

Sobre la història

No és pas temps perdut dedicar unes hores cada mes, posem per cas, a recordar el passat, a estudiar la Història. Avui tenim a Catalunya bons instruments de treball. No solament Ferran Soldevila i A Rovira i Virgili, sinó també Antoni Bofarull, Antoni Aulèstia, Lluís Domènec i Montaner, sense comptar Dídac Monfar ni el grup nombrós d'investigadors, com Miret i Sans i tants altres catalans meritíssims que s'han ocupat de la recerca de documents que enriqueixen granment la història de les nostres terres. No els podem anomenar tots, però els comprem dins la important labor d'ampliació de fets, de referències i de documentació portada a cap fins avui. Un home sol no podria abraçar tota la història. Cal el concurs de diversos homes, treballadors i abnegats, que ens ofereixen el resultat del seu treball.

Gràcies als nostres historiadors podem avui informar-nos àmpliament sobre la vida del nostre país, des de la formació de la nació fins al temps present. I aquesta lectura és altament benefactora, perquè cada pàgina de la nostra història tanca una lliçó, i aquesta lliçó ens pot furnir un consell, una experiència, un exemple, els quals, sens dubte, poden ajudar-nos a veure la política, el treball i les relacions humanes d'una manera nova i segura.

Hem sentit dir que els francesos no coneixen la geografia, però es podria afirmar també que els homes d'aquí ignoren la història, perquè els veiem reaccionar sempre, a través dels segles, de la mateixa manera. Es exactament el que es diu de l'home sobre allò d'ensopegar dues vegades amb la mateixa pedra.

El nostre poble es va repetint en la manera d'enfocar els esdeveniments, perquè la seva línia política està fixa, no vibra prou i sempre es manifesta igual. Podem concretar més? Tenim un punt feble, com la part del cos de Sigfrid que va tancar la fulla, i som també vulnerables. Tantes virtuts humanes que posseïm: morals, espirituals i físiques, i en canvi no sabem ésser objectius. Concretant, massa sovint ens hem fet els advocats de les causes perdudes, i per un compromís o una paraula ens juguem la sort del país. No som realistes, som al contrari dels anglesos.

Creiem que no val la pena de posar exemples, però en podríem aportar diversos: el casament de Ramon Berenguer IV, el conveni d'Alfons I a Cazola, els comtes Ermengols d'Urgell, el problema de la successió de Martí l'Humà, els Trastàmars amb l'assassinat del darrer comte d'Urgell i, sobretot, les pàgines tràgiques (totes s'assemblen) de la guerra civil de Joan II, dels Segadors, de l'arxiduc Carles d'Àustria, fins a arribar a la desfeta del 39. Pensem les vegades que el poble s'ha trobat sol i perdut, lliurat a la seva sort, i ha hagut de recomençar una nova vida comptant només amb els seus recursos personals. Potser és d'aquí que li ve, al català, de saber-se adaptar i arranjar sempre, bé o malament. I caldria afegir a la llista els segles setzè, divuitè i dinovè.

Si donéssim una ullada de tard en tard a la història, encara que fos sense un rigor d'estudi, tal com François Mauriac feia amb l'obra de Baudelaire, que agafava el llibre i l'obria a l'atzar, per allí on s'esqueia, aleshores refrescaríem la memòria, i la lectura dels fets ens invitaria a reflexionar. Tots els pensaments que naixerien d'aquests moments de concentració serien profitosos, utilíssims, i els nostres homes polítics en rebrien uns ensenyaments exemplars.

La història no es repeteix, és veritat; els fets no són mai més els mateixos, perquè les circumstàncies varien. Però hi ha un factor molt important, amb el qual podríem estar tots d'acord en principi.

No, la història no es repeteix, però els homes són sempre els mateixos; vesteixen diversament en cada època però reaccionen igual. Quan veiem que la tècnica fa prodigis, gairebé diríem miracles, no hem d'oblidar que l'home es manté sense variacions notables. L'home del segle XX s'assembla més del que podríem dir amb l'home antic, medieval o modern. I estudiar la Història és conèixer la vida de l'home.

J B Xuriguera